KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

2.3 PRIEMONĖS „REMTI BENDRUOMENINĘ VEIKLĄ SAVIVALDYBĖSE“ ĮGYVENDINIMO KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖJE VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

2020 m. sausio 29 d. Nr. AP-3

Kaunas

Su audito ataskaita galima susipažinti
interneto puslapyje
www.kaunas.lt

TURINYS

I. ĮŽANGA 3
II. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS 6
III. AUDITO REZULTATAI 8
3. VIDAUS KONTROLĖ IR JOS VERTINIMAS 8
3.1. Teisės aktų taikymas vykdant 2.3 priemonę „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ 8
3.2. Valstybės lėšų panaudojimo vertinimas vykdant projektus 10
3.3. Projektų įgyvendinimo ir kriterijų įvykdymo metinių ataskaitų apžvalga 15
3.4. Visuomenės informavimas vykdant projektus 16
IV. KITI PASTEBĖJIMAI 16
1 PRIEDAS 18
2 PRIEDAS 20

I. ĮŽANGA

Veiklos audito atlikimo pagrindas – Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolieriaus 2019-09-30 pavedimas Nr. P-01-3.

Tikrinamas subjektas – Kauno miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė).

Tikrinimo objektas- Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017-2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimas Kauno miesto savivaldybėje.

Audito tikslas: įvertinti 2018-2019 metais vykdytos programos (2.3 priemonės) veiklos teisėtumą. Tikrinamasis laikotarpis – 2018 - 2019 metai.

Audito metu nebuvo vertinta pateiktų projektų kokybė.

Veiklos auditą atliko Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresnioji patarėja Vilija Sutkuvienė, patarėja Diana Grabliauskienė.

Audito išvados suformuluotos išanalizavus vykdytos 2.3 priemonės "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" 2018 – 2019 metais įgyvendinimą savivaldybėje.

Įvertinus surinktus įrodymus, pateikiamos audito išvados ir rekomendacijos.

Audito ataskaitos rezultatai yra teikiami Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui.

Atliekant audito procedūras, tikrinti ne visi duomenys, o tik tie, kurie susiję su pasirinkta audito apimtimi. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai.

Audito atlikimo metu daryta prielaida, kad visi auditoriams pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Audito metu buvo naudojami pirminiai (auditorių surinkti, pokalbio, diskusijų) duomenys. Duomenys buvo renkami tikslingai - aiškiai numatant, kokiais tikslais jie bus panaudoti ir kaip padės mums atsakyti į nustatytus audito klausimus.

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2018-2019 m. patvirtino projektų finansavimo programą "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse", kurios pagrindinis tikslas yra skatinti gyvenamųjų vietovių (jų dalių ar kelių gyvenamųjų vietovių) bendruomenių savarankiškumą tenkinant socialinius jų narių (gyventojų) poreikius, stiprinti narių (gyventojų) tarpusavio pasitikėjimą, bendruomeninę veiklą, sudaryti sąlygas bendruomeninėms, religinėms, kitoms nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti priimant sprendimus dėl bendruomenių narių (gyventojų) socialinių poreikių tenkinimo.

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendina Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017-2019 metų veiksmų plano 2.3 priemonę "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" (toliau – Priemonė), kurios įgyvendinimui 2018 metais Kauno miesto savivaldybė gavo ir paskirstė 203314 Eur ir 2019 metais – 203725 Eur.

Priemonė įgyvendinama tose savivaldybėse, kurios kartu su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sudaro Priemonei įgyvendinti skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį (toliau- Valstybės lėšų naudojimo sutartis). Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu lėšos Priemonei įgyvendinti skiriamos Savivaldybių administracijoms pagal jose praėjusiais kalendoriniais metais gyvenamąją vietą deklaravusių gyventojų skaičių, remiantis valstybės įmonės Registrų centro einamųjų metų sausio 1 dienos pateiktais duomenimis.

Kauno miesto savivaldybėje ši programa įgyvendinama vadovaujantis 2018-07-24 Savivaldybės tarybos posėdyje patvirtintu Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės Kauno miesto savivaldybėje ir Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-05-31 įsakymu Nr. A-1895 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimo Kauno miesto savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo" patvirtintais Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimo Kauno miesto savivaldybėje tvarkos aprašais.

Didelis vaidmuo šios programos įgyvendinime tenka bendruomeninėms organizacijoms, kurių atstovai yra įtraukiami į Išplėstinę seniūnaičių sueigą (toliau - ISS). Ši sueiga priima sprendimą dėl konkrečioje teritorijoje, kurios gyventojų bendruomeninei veiklai stiprinti pagal šią Priemonę yra skiriamas finansavimas, prioritetinių vykdytinų ir finansuotinų veiklų, vertina paraiškas, priima sprendimą, kuri organizacija (-os) vykdys projektą (-us), vertina projekto (-ų) įgyvendinimą. Taip pat ISS patariamojo balso teise gali dalyvauti konkrečioje teritorijoje, kurioje sudaroma ISS, veikiančių NVO, tradicinių religinių bendruomenių atstovai. Kauno miesto savivaldybė yra nustačiusi Priemonės finansavimo skyrimo eigą:

-PRIORITETINIŲ FINANSUOTINŲ VEIKLŲ NUSTATYMAS. ISS (savivaldybėje sudaroma 11 išplėstinių sueigų: Aleksoto, Centro, Dainavos, Eigulių, Gričiupio, Panemunės, Petrašiūnų, Šančių, Šilainių, Vilijampolės ir Žaliakalnio seniūnijų) ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo Savivaldybės tarybos sprendimo dėl savivaldybės Priemonei įgyvendinti Savivaldybės aprašo priėmimo dienos priima sprendimą dėl Priemonei įgyvendinti prioritetinių vykdytinų ir finansuotinų veiklų.

-KVIETIMAI. Savivaldybės administracija parengia kvietimus teikti paraiškas pagal ISS pasirinktas prioritetines veiklas.

-VERTINIMAS. Administracinės atitikties ir tinkamumo vertinimo etape tikrinama, ar paraiška atitinka reikalavimus, ar pateikta reikiama informacija ir prašomi dokumentai.

-IŠPLĖSTINĖS SENIŪNAIČIŲ SUEIGOS. Projektų naudos ir kokybės vertinimas, kurį atlieka ISS ir savivaldybės administracijos direktoriui teikia sprendimą dėl lėšų skyrimo projektams.

-SPRENDIMAS FINANSUOTI. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu tvirtinamas finansuojamų projektų sąrašas pagal ISS patvirtintus finansuojamus projektus.

-FINANSAVIMO SUTARTIES PASIRAŠYMAS. Su pareiškėju Savivaldybės administracija sudaro valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį.

-PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS IR STEBĖSENA. Projektų vykdytojai įgyvendina veiklas ir siekia projekte numatytų tikslų bei rezultatų. ISS ir Savivaldybė projektų kontrolę vykdo veiklų įgyvendinimo metu ir po galutinės ataskaitos pateikimo.

-KONSULTACIJA IR METODINĖ PAGALBA. Viso proceso metu pareiškėjams konsultacijas ir metodinę pagalbą žodžiu, elektroninėmis priemonėmis teikia Savivaldybės specialistai ir ISS.

Už vykdomos Priemonės įgyvendinimą yra atsakingi Kauno miesto savivaldybės Plėtros programų ir investicijų skyriaus darbuotojai, Kauno miesto seniūnijų seniūnai ar jų pavaduotojai bei Išplėstinės seniūnaičių sueigos.

Kauno miesto savivaldybės Plėtros programų ir investicijų skyrius organizuoja skyriaus inicijuotų ir finansavimą gavusių projektų įgyvendinimą, pagal kompetenciją dalyvauja paraiškų vertinimo procedūrose.

Savivaldybės 2018-2019 m. patvirtintuose aprašuose yra numatyta, kad valstybės biudžeto lėšos, skirtos Priemonei įgyvendinti, nustatytoms teritorijoms skirstomos atsižvelgiant į gyventojų skaičių, t.y. vienai nustatytai teritorijai skiriama ne mažiau kaip 500 Eur, likusi suma padalijama visoms nustatytoms teritorijoms pagal kiekvienos jų deklaravusių gyventojų skaičių, remiantis valstybės įmonės Registrų centro einamųjų metų sausio 1 d. pateiktais duomenimis. Informaciją apie lėšų paskirstymą seniūnijoms pateikiame lentelėse (Priedas Nr. 1 ir 2). Iš lentelėse pateiktų duomenų matyti, kad 2018-2019 metams skirtų valstybės lėšų pokytis Priemonei įgyvendinti kito nežymiai, t.y. nuo 203314 Eur 2018 metais iki 203725 Eur 2019 metais (padidėjo 411 Eur). Tokį nedidelį skirtų lėšų pokytį lėmė iš esmės nepakitęs gyventojų skaičius (+296 gyventojai) valstybės įmonės Registrų centro 2019 metų sausio 1 d. pateiktais duomenimis.

Kauno miesto savivaldybė 2018 metais gavo ir užregistravo 47 paraiškas, finansavo – 39 projektus 199327,0 Eur sumai, iki 2019-01-10 į valstybės biudžetą grąžino 6251,31 Eur nepanaudotų finansavimo sumų. Atitinkamai 2019 metais savivaldybė gavo ir užregistravo - 51 paraišką, finansavo 40 projektų 199730,0 Eur sumai, iki 2020-01-10 į valstybės biudžetą grąžino – 1716,03 Eur nepanaudotų finansavimo sumų.

Audito atlikimo metu siekėme išsiaiškinti, ar valstybės lėšos, įgyvendinant Priemonę 2.3 „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse", buvo naudotos teisėtai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus[1] ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų (INTOSAI) standartus[2]. Audito apimtis, duomenų rinkimo metodai ir vertinimo kriterijai pateikti 2 priede.

[1] LR Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo".
[2] 3000-asis TAAIS „Veiklos audito įgyvendinimo gairės", 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės: pagrindiniai principai".

II. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS[3]

1. Išvada Priemonei įgyvendinti Savivaldybėje taikomos vidaus kontrolės procedūros veikia, tačiau dėl ištęstų terminų ir žmogiškųjų išteklių požiūriu jos yra perteklinės. Projektų vertinimo procedūros (nuo Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto aprašo iki Valstybės biudžeto lėšų naudojimo projektui įgyvendinti sutarties pasirašymo – 3 mėnesiai) yra nepagrįstai ištęstos, dėl ko, mūsų nuomone, lieka per trumpas laikas projektams įgyvendinti. Pastebėta, kad Savivaldybės administracijos direktorius, tvirtindamas Savivaldybės tvarkos aprašą, turi teisę supaprastinti teikiamų paraiškų reikalavimus, kaip tai numatyta 2019-04-18 Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-208 patvirtinto aprašo 18 p.

Rekomenduojama:

1. Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui kreiptis į Savivaldybės administracijos direktorių dėl galimybių trumpinti projektų vertinimo procedūras, dėl paraiškų reikalavimų supaprastinimo.

2. Savivaldybės administracijai atsižvelgti į projektų vykdytojų pastebėjimus, pasiūlymus ir, esant galimybėms, kreiptis į LR Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją pateikiant siūlymus paankstinti veiklų finansavimą (Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasirašyta tik 2019 m. birželio mėnesį), patvirtinto Priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašo galiojimo laiką tęsti, nekeičiant jo kasmet.

2. Išvada: Savivaldybės administracija nesiėmė reikiamų veiksmų dėl netinkamai panaudotų valstybės biudžeto lėšų (1040 Eur) grąžinimo teisės aktų nustatyta tvarka.

Rekomenduojama:

Savivaldybės administracijos Teisės ir konsultavimo skyriui imtis priemonių, kad iš Projekto vykdytojo būtų išieškotos netinkamai panaudotos valstybės biudžeto lėšos.

3. Išvada: Atskirais atvejais Paslaugų teikimo sutartyse ir sąskaitose faktūrose nenurodytas valandinis įkainis ir valandų skaičius dėl ko atsiranda permokos rizika, atsiskaitant už suteiktas paslaugas. todėl ateityje sudarant sutartis rekomenduojame jose nurodyti suteikiamos paslaugos valandinį įkainį.

4. Išvada: Dėl 2018 metais Kauno pilietinės bendruomenės centrui „Dainava" skirtų valstybės biudžeto lėšų tikslingo panaudojimo, vykdant projektą, nebuvo galimybės pasisakyti, kadangi Bendruomenės centras nepateikė reikalingų auditui dokumentų. Tokiu būdu nebuvo įvertintas 2018 metais vykdyto projekto veiklos teisėtumas.

5. Išvada: Labdaros fondas Petrašiūnų bendruomenės centras nesivadovavo Savivaldybės tarybos Aprašo 29.2.3.1. punkto reikalavimais, kuris numato, kad išlaidos paslaugoms, teikiamoms pagal atlygintinų paslaugų sutartis turi sudaryti ne daugiau kaip 25 Eur/val. Bendruomenės centras viršijo Apraše numatytą valandinį įkainį ir tuo būdu paslaugos teikėjui už suteiktas paslaugas sumokėjo 247,0 Eur daugiau.

---

[3] Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas 1 priede.

Rekomenduojama:

Projektų vykdytojams ateityje ruošiant sutartis su paslaugų teikėjais vadovautis Apraše nurodytais įkainiais, o Savivaldybės administracijos darbuotojams, atsakingiems už Priemonės įgyvendinimą Savivaldybėje, atidžiau kontroliuoti projektų faktines išlaidas patvirtinančius dokumentus.

6. Išvada: Atskirais atvejais projektų vykdytojai nesivadovavo Aprašo 35.4 punkto reikalavimais ir atliekamo audito metu nepateikė dokumentų, įrodančių, kad vykdė viešuosius pirkimus ir kitas su jais susijusias procedūras.

Rekomenduojama:

Nevyriausybinėms organizacijoms ir Bendruomenių centrams ateityje vykdant projektus ir siekiant projektams skiriamų lėšų efektyvaus ir skaidraus panaudojimo, pasitvirtinti Viešųjų pirkimų taisykles ir jomis vadovautis, vykdant prekių ir paslaugų pirkimus, o Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui vykdyti viešųjų pirkimų kontrolę.

Rekomenduojama:

Ateityje lėšas, kurias bendruomenės naudojo šventinių renginių organizavimui, skirti veikloms, tenkinančioms socialinius gyvenamųjų vietovių bendruomenių narių (gyventojų) poreikius.

III. AUDITO REZULTATAI

3. VIDAUS KONTROLĖ IR JOS VERTINIMAS

3.1. Teisės aktų taikymas vykdant 2.3 priemonę "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse"

Atliekant auditą susipažinome su Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių, vykdančių projektus, įgyvendinant 2.3 priemonę "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" vidaus kontrole, įvertinome kaip laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, vykdant projektus bei įvertinome galimus rizikos veiksnius, susijusius su vykdomais projektais.

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministras 2018-05-30 įsakymu Nr. A1-245 patvirtino priemonės įgyvendinimo aprašą, kuriame nustatyta Priemonės finansavimo, jos įgyvendinimo ir kontrolės tvarka. 2019-04-18 Socialinės apsaugos ir darbo ministras įsakymu Nr.A1-208 pakeitė minėtą aprašą ir išdėstė jį nauja redakcija.

Kauno miesto savivaldybė aukščiau minėtų aprašų pagrindu parengė ir patvirtino vykdomos priemonės įgyvendinimo Kauno miesto savivaldybėje tvarkos aprašus (2018-07-24 Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-383 ir 2019-05-31 Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-1895, 2019-08-29 Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-2912). Šiuose aprašuose numatyti lėšų skirstymo kriterijai pagal teritorijas, kuriose veikia gyventojų bendruomenės, reikalavimai paraiškoms ir jų teikimo tvarka, išplėstinės seniūnaičių sueigos veikla, įgyvendinant priemonę, projektų atranka ir vertinimas, sprendimų ir projektų viešinimas, projektų įgyvendinimo sutarčių sudarymas ir atsiskaitymas.

Audito metu buvo peržiūrėti Savivaldybės administracijos vidaus teisės aktai, susiję su Priemonės vykdymu ir vykdoma vidaus kontrole: Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-08-13 įsakymu Nr. A-2688 paskirti Savivaldybės administracijos darbuotojai, atsakingi už Priemonės įgyvendinimą Savivaldybėje, 2018-08-13 įsakymu Nr. A-2679 pavesta Savivaldybės administracijos seniūnams padėti organizuoti išplėstines seniūnaičių sueigas, prireikus kviesti Savivaldybės administracijos darbuotoją atsakingą už Priemonės įgyvendinimą, konsultuoti projektų vykdytojus, padėti užtikrinti išplėstinių seniūnaičių sueigų priimtų sprendimų, įgyvendinamų projektų viešinimą, dalyvauti vykdant įgyvendinamų projektų stebėseną; Išplėstinėms seniūnaičių sueigoms pavesta įgyvendinti Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto aprašo II skyriaus „Išplėstinės seniūnaičių sueigos veikla įgyvendinant priemonę" nuostatas. Pagal seniūnaičiams nustatytas funkcijas priemonei įgyvendinti:

1. Sueiga priima sprendimą dėl Priemonei įgyvendinti prioritetinių vykdytinų ir finansuotinų veiklų patvirtinimo ir jį įformina protokolu; 2. Sueiga protokolinį sprendimą pateikia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtam ir atsakingam už Priemonę darbuotojui, viešai paskelbti Savivaldybės ir, esant galimybei, atitinkamos seniūnijos interneto svetainėje ir skelbimų lentose, kad organizacijos kviečiamos teikti paraiškas, nurodant paraiškų teikimo tvarką. Užregistruotos paraiškos perduodamos

atsakingam savivaldybės darbuotojui, kuris gautas paraiškas patikrina ir įvertina pagal tam tikrus nustatytus kriterijus, ir vėliau jas perduoda Sueigai. Atsakingas darbuotojas apie projektą, kuris neatitinka formaliųjų kriterijų, informuoja Sueigą, pateikdamas suvestinę, kurioje yra nurodomos projekto atmetimo priežastys. Tuomet Sueiga, įvertinusi darbuotojo pateiktą informaciją, pritaria arba nepritaria projekto atmetimui. Jei Sueiga nepritaria atsakingo darbuotojo siūlymui atmesti projektą, šis vėl grąžinamas atsakingam asmeniui, kad jis iš naujo įvertintų projekto atitiktį formaliems kriterijams, pateikiant motyvuotus argumentus. Pakartotinai įvertinęs projekto atitiktį formaliesiems kriterijams ir pakartotinai nustatęs, kad projektas neatitinka minėtų kriterijų, atsakingas darbuotojas vėl informuoja Sueigą ir pakartotinai teikia siūlymą tokį projektą atmesti, o jei pakartotinai įvertinus ir nustačius, kad projektas atitinka formaliuosius kriterijus, atsakingas darbuotojas informuoja Sueigą, pateikdamas savo vertinimo argumentus. Sueiga, gavusi Savivaldybės atsakingo darbuotojo projektų formaliųjų kriterijų įvertinimus, savo ruožtu vertina ar numatomos vykdyti veiklos atitinka Sueigų nustatytas prioritetines vykdytinas ir finansuotinas veiklas, ar neviršytas paraiškai nustatytas maksimalus lėšų limitas, numatomos lėšos atitinka planuojamas įgyvendinti veiklas, ar projektą vykdantys asmenys turi pakankamą kompetenciją ir kt. *Peržiūrėjus 2018 metų Centro seniūnijos pateiktų projektų konkursui vertinimo anketas pastebėta, kad ne visais atvejais vertintojai pagrindžia skiriamo balo dydį, vertinimo anketose nepateikiami sueigos narių, vertinančių projektą komentarai ir išvados dėl projektui įgyvendinti siūlomos skirti sumos. Tuo būdu galimos abejonės dėl projektų vertintojų turimos kompetencijos.*

Sueigų sprendimai dėl atrinktų projekto paraiškų pateikiami savivaldybės administracijai. Savivaldybės administracijos direktorius nuo sueigos sprendimo gavimo dienos priima sprendimą dėl atrinkto projekto finansavimo, nurodydamas savo sprendimo priėmimo motyvus. Savivaldybės administracijos direktoriui priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, atsakingas savivaldybės darbuotojas paskelbia viešai informaciją apie laimėtoją Savivaldybės ir atitinkamos seniūnijos interneto svetainėse ir skelbimų lentose. Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos pasirašo Valstybės biudžeto lėšų naudojimo projektui įgyvendinti sutartį (Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-11-20 įsakymas Nr. A-3925). Šiame įsakyme nurodyta, kad savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai pasirašo susitarimų dėl aukščiau minėtų sutarčių pakeitimo bei įgalioti tvirtinti seniūnijose įgyvendinamų projektų, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, sąmatas, biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas, faktines išlaidas patvirtinančių dokumentų suvestines ir projektų įgyvendinimo ir kriterijų įvykdymo ataskaitas. Taip pat nustatyta, kad minėtus dokumentus seniūnai ar jų pavaduotojai gali pasirašyti tik tuomet, kai jie vizuoti Plėtros programų ir investicijų skyriaus darbuotojų, atsakingų už Priemonės įgyvendinimą. *Manome, kad Priemonei įgyvendinti Savivaldybėje taikomos vidaus kontrolės procedūros veikia, tačiau laiko klausimu ir žmogiškųjų išteklių požiūriu jos yra perteklinės. Iš aukščiau išdėstyto darytina išvada, kad projektų vertinimo procedūros (nuo Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto aprašo iki Valstybės biudžeto lėšų naudojimo projektui įgyvendinti sutarties pasirašymo – 3 mėnesiai) yra nepagrįstai ištęstos, dėl ko, mūsų nuomone, lieka per trumpas laikas*

projektams įgyvendinti. Be to pastebime, kad Savivaldybės administracijos direktorius, tvirtindamas Savivaldybės tvarkos aprašą, turi teisę supaprastinti teikiamų paraiškų reikalavimus, kaip tai numatyta 2019-04-18 Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-208 patvirtinto aprašo 18 p.

2019 metais patvirtinus naują vykdomos Priemonės įgyvendinimo Kauno miesto savivaldybėje tvarkos aprašą buvo keičiami Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai (2019-06-25 Administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-2192) dėl asmenų, atsakingų už Priemonės įgyvendinimą 2019 metais (keičiant įsakymą neliko išplėstinių seniūnaičių sueigų), 2019-06-25 Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-2193 pavesta Kauno miesto savivaldybės administracijos seniūnijose sudarytoms išplėstinėms seniūnaičių sueigoms įgyvendinti Priemonės aprašo, patvirtinto 2017-05-25 LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-259 V skyriaus nuostatas. Pastebėta, kad nuoroda aukščiau minėtame Administracijos direktoriaus įsakyme dėl LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinto aprašo V skyriaus nuostatų įgyvendinimo, mūsų nuomone, yra perteklinė, nes išplėstinės seniūnaičių sueigos veikla įgyvendinant priemonę išsamiai apibrėžta Savivaldybės patvirtintuose aprašuose. 2019-10-25 Administracijos direktorius įsakymu Nr. A-3523 pakeitė savo 2019-06-25 įsakymą Nr. A-2192, kuriame įpareigojo savivaldybės administracijos seniūnus ir seniūnijų darbuotojus tikrinti, ar finansavimą projektui įgyvendinti gavęs projekto vykdytojas, laikosi sutartyje nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų, prireikus atlikti projekto įgyvendinimo ir projekto vykdytojui pervestų tikslinių valstybės biudžeto lėšų panaudojimo ir atsiskaitymo už jas patikrinimą ir apie patikrinimo rezultatus informuoti išplėstinę seniūnaičių sueigą ir atsiskaityti Centriniam apskaitos skyriui už projektų vykdytojams gautas valstybės biudžeto lėšas ir veiklas pasibaigus metams iki sausio 3 dienos. Taip pat Administracijos direktorius tuo pačiu įsakymu įpareigojo Centrinio apskaitos skyriaus Administracijos apskaitos poskyrio specialistus konsultuoti Savivaldybės administracijos seniūnus ir seniūnijų darbuotojus ataskaitų pildymo klausimais.

Įvertinus kaip vykdomi Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su vykdomos 2.3 priemonės "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimu, pastebėta, kad išplėstinės seniūnaičių sueigos vertina ir priima sprendimus dėl projektų atrankos, o seniūnai - tikrina, ar finansavimą projektui įgyvendinti gavęs projekto vykdytojas, laikosi sutartyje nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų, prireikus atlieka projekto įgyvendinimo ir projekto vykdytojui pervestų tikslinių valstybės biudžeto lėšų panaudojimo ir atsiskaitymo už jas patikrinimą ir apie patikrinimo rezultatus informuoja išplėstinę seniūnaičių sueigą. Iš aukščiau išdėstyto seka, kad valstybės biudžeto lėšų projektų vykdymui, panaudojimo kontrolė yra pakankama.

3.2. Valstybės lėšų panaudojimo vertinimas vykdant projektus

Veiklos audito metu buvo atrinkti septyni ir peržiūrėti šeši projektai, vykdyti 2018 metais ir atitinkamai vienuolika projektų, vykdytų 2019 metais.

Išnagrinėjus 2018 metais įvykdytus projektus ir valstybės lėšų tikslinį panaudojimą, t.y., ar projektų išlaidos tiesiogiai susietos su projektuose numatytomis įgyvendinti veiklomis, ar išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti, pastebėta:

-Asociacija „Rotušės aikštės draugija", įgyvendinant projektą „Šv. Mikalojaus dienos šventė", tinkamai nepagrindė projekto vadovo 1040 Eur išlaidų (nesivadovauta 2018-07-24 Kauno savivaldybės tarybos patvirtinto sprendimo Nr. T-383 29.1.1 punktu - „tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos projekto vadovo darbo užmokestis, įskaitant gyventojų pajamų mokestį ir socialinio draudimo įmokas į Garantinį fondą". Taip pat Darbdavys, šiuo atveju Asociacija, sudariusi rašytinę darbo sutartį su projekto vadove, nepranešė apie tai Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai iki numatytos darbo pradžios). Savivaldybės administracijos darbuotojai, atsakingi už projektų vykdymo priežiūrą, nustatę minėtą neatitikimą teisės aktams, vykdė elektroninį susirašinėjimą su Asociacija. 2019 metų liepos mėnesį Savivaldybės administracijos Centro seniūnija raštu kreipėsi į Asociaciją dėl įsipareigojimų įgyvendinimo pagal 2018-11-08 sutartį Nr. SRB-0608, kadangi projekto vykdytojas vis dar nebuvo gražinęs netinkamai panaudotų lėšų. Šiame rašte buvo raginama kuo skubiau grąžinti tinkamai nepagrįstas išlaidas, kitu atveju numatant kreiptis į teismą LR Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Pažymime, kad iki audito pabaigos netinkamai panaudotos valstybės lėšos (1040 Eur) nebuvo grąžintos, o savivaldybės administracija nesiėmė reikiamų veiksmų dėl minėtų lėšų grąžinimo teisės aktų nustatyta tvarka.

Asociacija 2017-11-09 pasitvirtino Mažos vertės viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentą, kuriame nurodė, kad savo veikloje vadovaujasi Viešųjų pirkimų įstatymu, Asociacijos komisijos darbo reglamentu ir Mažos vertės tvarkos aprašu (projektu) ir kitais privalomojo pobūdžio dokumentais. Iš Asociacijos 2018 metų vykdyto projekto pirminių apskaitos dokumentų matome, kad buvo padarytos išlaidos už autorinį koncertą „Stebuklo paliesti" (2000,0 Eur) ir techninį koncerto paruošimą (2683,52 Eur). Aprašo, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu 35.4 punkte numatyta, kad projektų vykdytojai privalo užtikrinti, kad visi su priemonės įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi, vadovaujantis LR Viešųjų pirkimų įstatymu. Asociacija auditorėms nepateikė jokių dokumentų, įrodančių, kad paslaugoms (autorinis koncertas ir techninis koncerto paruošimas) įsigyti buvo taikomos viešųjų pirkimų procedūros.

-Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto aprašo 29.2.3.1. nurodyta, kad teikiamoms pagal atlygintinų paslaugų, autorines sutartis gali būti mokama ne daugiau kaip 25 Eur už 1 valandą. Patikrinus, kaip laikomasi šio reikalavimo pastebėta, kad VšĮ „Gerumo rankos" 2018 metais vykdydama projektą „Garsinkime Kauną-veikdami kartu" sudarė tris paslaugų teikimo sutartis su psichologu, koučingo treneriu ir anglų kalbos mokytoju dėl paslaugų teikimo. Sutartyse numatytos paslaugos įvertintos po 400 Eur, nenurodant jose suteikiamos paslaugos valandinio įkainio. Auditorėms pateiktose sąskaitose faktūrose yra nurodytas suteiktų paslaugų kiekis vienetais- 10 vnt., kur vienos paslaugos kaina - 40 Eur, iš viso – 400 Eur. Pažymime, kad nenurodžius sutartyse ir sąskaitose faktūrose valandinio įkainio ir valandų skaičiaus, atsiranda permokos rizika, atsiskaitant už suteiktas paslaugas, todėl ateityje sudarant sutartis rekomenduojame jose nurodyti suteikiamos paslaugos valandinį įkainį.

-VšĮ „Gerumo rankos“, vykdydama projektą „Garsinkime Kauną-veikdami kartu“, pirkdami prekes ir paslaugas nevykdė viešųjų pirkimų procedūrų, kaip nurodyta Savivaldybės tarybos Aprašo 35.4 punkte. Audito metu su projekto vykdytojais buvo kalbėta žodžiu ir rekomenduota, vykdant sekančius projektus, parengti ir patvirtinti Mažos vertės viešųjų pirkimų taisykles ir jomis vadovautis perkant prekes ir paslaugas (perkant prekes ir paslaugas iki 3000 Eur).

-Pastebėta, kad VšĮ „Gerumo rankos“, atstovaujama direktorės G. M., 2018-11-05 sudarė darbo sutartį projekto vykdymui su projekto vadove G. M. (šiuo atveju direktorė ir projekto vadovė yra tas pats asmuo ir sutartį pasirašė pati su savimi, nors Įstaigoje veikia visuotinis dalininkų susirinkimas). Pažymime, kad Viešųjų įstaigų įstatymo 9 straipsnio 6 punkte numatyta, kad visuotinio dalininkų susirinkimo įgaliotas asmuo viešosios įstaigos vardu sudaro darbo sutartį su viešosios įstaigos vadovu ir ją nutraukia. Susitarimas dėl papildomo darbo su juridinio asmens vadovu sudaromas tokia pačia tvarka, kaip ir dėl pagrindinės darbo funkcijos, t. y., tokį susitarimą su juridinio asmens vadovu juridinio asmens vardu pasirašo juridinio asmens steigimo dokumentuose ar įstatymuose nurodytas kompetentingo juridinio asmens valdymo organo įgaliotas asmuo ir šis susitarimas yra įforminamas darbo sutartyje arba pridedamas prie anksčiau sudarytos darbo sutarties. *Mūsų nuomone, aukščiau minėta darbo sutartis dėl projekto vykdymo sudaryta netinkamai, nes tokį susitarimą, kaip ir pagrindinę darbo sutartį, su juridinio asmens vadovu turėjo pasirašyti visuotinio dalininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.*

-Pastebėta, kad Kauno Rokų bendruomenės centras, 2018 metais vykdydamas projektą „Šimtmečio Kalėdos Rokuose“, nesudarė Savanoriško darbo atlikimo sutarčių (susitarimų) su projekte dalyvavusiais savanoriais ir pirkdami prekes ir paslaugas nevykdė viešųjų pirkimų procedūrų kaip nurodyta Savivaldybės tarybos Aprašo 35.4 punkte. Atliekamo audito metu šie neatitikimai ištaisyti, sudarytos 2019 metų Savanoriško darbo atlikimo sutartys su savanoriais vykdant 2019 metų projektą ir parengtos Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės.

-2018 metais bendruomenės centras „Žaliakalnio aušra“ vykdė projektą „Burti ir vienyti: Žaliakalnio bendruomenės stiprinimas ir sociokultūrinis ugdymas“. Peržiūrėjus vykdomo projekto pirminius apskaitos dokumentus, pasirašytas sutartis reikšmingų neatitikimų nenustatyta. Pastebėta, kad 2018-11-12 Bendruomenės centras „Žaliakalnio aušra“ su darbuotoju (šiuo atveju darbuotojas tuo pačiu metu yra darbdavys (Bendruomenės centro pirmininkė) sudarė ir pasirašė terminuotą darbo sutartį, kurios pagrindu darbuotojas buvo priimtas eiti projekto vadovo pareigas. *Taigi, Bendruomenės centro pirmininkė sudarė darbo sutartį pati su savimi, nors šią darbo sutartį turėjo pasirašyti Bendruomenės valdymo organo - visuotinio narių susirinkimo įgaliotas asmuo.*

-2018 metais Asociacija „Kauno Aukštųjų Šančių bendruomenės centras“ vykdė projektą „Mano Šančiai - mano stiprybė“. Peržiūrėjus sutartis, susijusias su vykdomu projektu bei pirminius buhalterinius dokumentus, reikšmingų neatitikimų nenustatyta.

-2018 metais Asociacija „Kaunėnų bendruomenė“ vykdė projektą „Koncertų ciklas „Dainuojame kartu gyvenimą“. Peržiūrėjus vykdomo projekto pirminius apskaitos dokumentus, neatitikimų nenustatyta.

Pastebėta, kad 2018-11-09 darbdavys Asociacija „Kaunėnų bendruomenė", atstovaujama vadovo sudarė terminuotą darbo sutartį su darbuotoju eiti Ansamblio vadovo pareigas *(šiuo atveju bendruomenės pirmininkas ir ansamblio vadovas yra tas pats asmuo ir sutartį pasirašė pats su savimi, nors Asociacijoje veikia visuotinis dalininkų susirinkimas).*

-2018 metais Kauno pilietinės bendruomenės centras „Dainava" (toliau - Bendruomenės centras) vykdė projektą „Stipri ir pilietiška Dainavos bendruomenė". Bendruomenės centrui projekto vykdymui buvo skirta 25683 Eur valstybės lėšų. Auditoriai, norėdami peržiūrėti vykdomo projekto išlaidas patvirtinančius dokumentus, elektroniniais laiškais (2019-10-21, 2019-10-24, 2019-10-29, priedas 4 lapai) kreipėsi į Bendruomenės centro pirmininkę dėl dokumentų pateikimo, tačiau pirminiai apskaitos ir kiti dokumentai, susiję su vykdomo projekto išlaidomis nebuvo pateikti. Todėl 2019-11-11 raštu Nr. A-01-99 buvo kreiptasi į Savivaldybės administracijos direktorių prašant užtikrinti, kad iš paminėtos Bendruomenės centrui būtų pateikti visi veiklos auditui atlikti reikalingi dokumentai (tame tarpe – pirminiai buhalteriniai) arba tinkamai patvirtintos jų kopijos. Rašte informavome, kad laiku negavus reikalingų dokumentų galima rizika, jog Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017-2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimo Savivaldybėje veiklos auditas nebus atliktas visapusiškai ir dalis reikšmingos sumos liks neaudituota, kas galimai įtakos tai, jog liks nepasiektas audito tikslas, o būtent – visapusiškai nebus įvertintas 2018-2019 metais vykdytos programos veiklos teisėtumas. *Pažymėtina, kad po kreipimosi į Savivaldybės administracijos direktorių, prašomi dokumentai auditui nebuvo pateikti.*

2019 metais Kauno pilietinės bendruomenės centras „Dainava" taip pat pateikė projektą tuo pačiu pavadinimu „Stipri ir pilietiška Dainavos bendruomenė". Savivaldybės administracijos direktorius 2019-09-12 įsakymu Nr. A-3042, atsižvelgdamas į Kauno miesto savivaldybės Dainavos seniūnijos Išplėstinės seniūnaičių sueigos (toliau - ISS) 2019-08-14 protokolą Nr. 07-13-65, Dainavos seniūnijos išplėstinės seniūnaičių sueigos pirmininko ir Dainavos seniūnijos raštus nusprendė neskirti finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų projektui „Stipri ir pilietiška Dainavos bendruomenė" dėl pažeidimų, susijusių su paraiškų ir projektų vertinimu. Kauno pilietinės bendruomenės centras „Dainava" minėtą administracijos direktoriaus sprendimą apskundė Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – Komisija) Kauno apygardos skyriui, prašydama jį panaikinti ir palikti galioti 2019-08-14 Kauno miesto Dainavos seniūnijos išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimą. Komisija nusprendė (2019-10-23 sprendimas Nr. 21R1-235 (AG1-142/10-2019)) pareiškėjo (Kauno pilietinės bendruomenės centro „Dainava") skundą tenkinti iš dalies - panaikinti aukščiau minėtą administracijos direktoriaus įsakymą, o dėl reikalavimo palikti galioti Kauno miesto Dainavos seniūnijos 2019-08-14 Išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimą byloje nebuvo duomenų, kad skundžiamu įsakymu (2019-09-12 Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu Nr. A-3042) ar kitu administraciniu aktu jis buvo panaikintas, t. y galiojantis, todėl Komisija neturėjo jokio teisinio pagrindo jį papildomai palikti galioti.

Pažymėtina, kad iki Komisijos priimto sprendimo vyko susirašinėjimas tarp LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Kauno miesto savivaldybės administracijos ir Dainavos seniūnijos Išplėstinės seniūnaičių sueigos pirmininko dėl kilusių klausimų, susijusių su projektu „Stipri ir pilietiška Dainavos bendruomenė" ir metodinės pagalbos suteikimo. Iš Ministerijos raštiško atsakymo paaiškėjo, kad ji nėra įgaliota aiškinti Kauno miesto savivaldybės administracijos priimtų teisės aktų įgyvendinant Priemonę, taip pat jai nesuteikta kompetencija vertinti savivaldybės ir jos darbuotojų priimtų sprendimų, veiksmų (neveikimo), todėl buvo teikiama tik ministerijos specialistų nuomonė, kuri nėra privaloma ir nelaikytina oficialiu teisės aktų aiškinimu ar situacijos sprendimu.

2019-10-29 vykusiame Dainavos seniūnijos Išplėstinės seniūnaičių sueigos posėdžio metu buvo nutarta papildomai vertinti projektus pateiktus pagal kvietimą. Siekiant užtikrinti projektų vertinimo skaidrumą ir objektyvumą, jie buvo paskirti vertinti juos dar nevertinusiems ISS nariams. Įvertinus projektus ir juos reitinguojant, buvo nutarta finansuoti Kauno pilietinės bendruomenės centro „Dainava" projektą. Tuo pagrindu Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius 2019-11-19 sprendimu Nr. A-3740 patvirtino Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017-2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" projektų, įgyvendinamų Kauno miesto savivaldybės Dainavos seniūnijoje ir finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, papildomą sąrašą, kuriame projektui „Stipri ir pilietiška Dainavos bendruomenė" skyrė 24527,88 Eur.

Pažymime, kad Kauno pilietinės bendruomenės centras „Dainava" nepateko į 2019 metais atrinktų audituotų projektų sąrašą, nes Projektų atranka buvo atlikta iki Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo skirti minėtai Bendruomenei finansavimą projektui vykdyti.

Išnagrinėjus 2019 metais atrinktus (vienuolika projektų) bei įvykdytus projektus ir valstybės lėšų tikslinį panaudojimą, t. y., ar projektų išlaidos tiesiogiai susietos su projektuose numatytomis įgyvendinti veiklomis, ar išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti, pastebėta:

Kauno Žemųjų Šančių bendruomenė 2019 metais vykdė projektą "Balzaminė Kalėdų tuopa", kurio įgyvendinimui buvo skirta 5290,0 Eur. Projektui vykdyti buvo kviečiami savanoriai, su kuriais Bendruomenė sudarė Savanoriškos veiklos sutartis. Pastebėta, kad sudarytose sutartyje numatyta savanoriams kompensuoti maitinimo išlaidas 25,0 Eur asmeniui per dieną jiems dirbant po 5 valandas. Iš projektui skirtų lėšų savanorių maistpinigiams buvo sumokėta 350,0 Eur. Savivaldybės tarybos Aprašo 29.2.6 p. numato išlaidas (tame tarpe ir maitinimo) savanoriškai veiklai organizuoti Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme nustatyta tvarka. To paties aprašo 29.2.3.2 p. numatyta, kad projekto įgyvendinimo išlaidos maitinimo paslaugoms turi būti ne daugiau kaip 8 Eur 1 asmeniui per dieną. *Todėl, mūsų nuomone, savanoriams skirti maistpinigiai neturėtų būti didesni nei maitinimo paslaugoms nustatyta 8 Eur suma.*

Labdaros fondas Petrašiūnų bendruomenės centras (toliau – Bendruomenės centras) 2019 metais vykdė projektą "Palemonas ir Petrašiūnai jungiasi sociokultūrinėms veikloms". Projekto vertė – 8200,0 Eur. Pastebėta, kad projekto vykdymo metu Bendruomenės centras 2019 m. spalio 18 dieną sudarė Paslaugų teikimo sutartį dėl Bendruomenės centro choro veiklos organizavimo, teikiant šią paslaugą 40 valandų per

savaitę nuo 2019 metų spalio 21 dienos iki 2019 metų gruodžio 21 dienos. Visa sutarties kaina – 1130,0 Eur (t.y., mūsų paskaičiavimais, 32 Eur/val.). Peržiūrėjus pirminius dokumentus nustatyta, kad Paslaugos teikėjui Bendruomenės centras banko pavedimu išmokėjo 960,50 Eur ir 169,50 Eur pravedė Valstybinei mokesčių inspekcijai prie LR Finansų ministerijos. Pažymime, kad Savivaldybės tarybos Aprašo 29.2.3.1 p. numato, kad išlaidos paslaugoms, teikiamoms pagal atlygintinų paslaugų sutartis turi sudaryti ne daugiau kaip 25 Eur/val. Bendruomenės centras, apsprendęs sutartinę kainą už suteiktas paslaugas, viršijo Apraše numatytą valandinį įkainį ir tuo būdu paslaugos teikėjui už suteiktas paslaugas sumokėjo 247,0 Eur daugiau. Rekomenduojame ateityje ruošiant sutartis su paslaugų teikėjais vadovautis Apraše nurodytais įkainiais. *Audito metu pastebėta, kad Bendruomenės centras neturi parengtų ir patvirtintų Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklių.*

Peržiūrėjus 2019 metais vykdytų: Kauno Muravos bendruomenės centro projekto Renginių ciklas "Susitikimai, Kauno Aleksoto bendruomenės centro projekto "Aleksoto bendruomenės centro renginiai ir iniciatyvos", "Kauno Šančių sporto ir sveikatingumo centro projekto "Sportuojantys Šančiai", Kauno Panemunės bendruomenės centro projekto "Jubiliejinė Panemunė – Kauno perlas", Kauno Vilijampolės bendruomenės centro "Veršva" projekto "Mūsų darbai tau, Vilijampole", Lietuvos samariečių bendrijos Kauno skyriaus projekto "Pasidalinkime Kalėdų dvasia Centro seniūnijoje", Lietuvos samariečių bendrijos projekto "Laukime Kalėdų kartu", Kauno bendruomenės centro "Girsta" projekto "Mes – viena didelė širdis" pirminius apskaitos dokumentus, pasirašytas sutartis, reikšmingų neatitikimų nenustatyta.

Audito metu papildomai peržiūrėti Asociacijos "Baltijos žmogus" (toliau - Asociacija) 2019 metais vykdyto projekto "Gera dalintis gerumu" pirminiai dokumentai, sutartys ir dokumentai, susiję su viešaisiais pirkimais. Patikrinus 2019 metais vykdyto projekto banko sąskaitos išrašą ir jį palyginus su Paslaugos teikėjo išrašyta PVM sąskaita - faktūra, pastebėta, kad Paslaugos teikėjui už paslaugas buvo permokėta. Audito metu projekto buhalterinę apskaitą tvarkantis darbuotojas auditorėms pateikė 2019 m. sausio 22 d. banko mokėjimo nurodymą dėl susidariusios 60,39 Eur permokos grąžinimo. Kiti neatitikimai nenustatyti.

3.3. Projektų įgyvendinimo ir kriterijų įvykdymo metinių ataskaitų apžvalga

Audito metu peržiūrėjus Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių, vykdančių projektus Projektų įgyvendinimo ir kriterijų įvykdymo metines ataskaitas, pastebėta, kad vykdytų projektų veiklos buvo pilnai įgyvendintos, tačiau projektų vykdytojai atkreipė dėmesį į problemas kilusias iki projektų ir projektų įgyvendinimo metu. Jų manymu, projektų paraiškų priėmimas turėtų būti skelbiamas anksčiau (2018 metais kvietimai teikti paraiškas pradėti rugsėjo mėnesį, 2019 metais – rugpjūčio mėnesį), nes per mažai laiko lieka jų įgyvendinimui ir įvairovei, vykdomos programos turėtų startuoti žymiai anksčiau (Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartys pasirašomos tik rugsėjo – lapkričio mėnesiais), nuolat didėjantys reikalavimai projektams, projektams įgyvendinti skirtų lėšų vėlavimas, dėl ko projektai pradedami vykdyti vėliau nei planuota ir kt.

Rekomenduojame Savivaldybės administracijai atsižvelgti į projektų vykdytojų pastebėjimus, pasiūlymus ir, esant galimybėms, kreiptis į LR Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją pateikiant siūlymus paankstinti veiklų finansavimą (Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasirašyta tik 2019 m. birželio mėnesį), patvirtinto Priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašo galiojimo laiką tęsti, nekeičiant jo kasmet.

3.4. Visuomenės informavimas vykdant projektus

Pagrindiniai Bendruomenių centrų sklaidos kanalai vykdant projektus visuomenės supažindinimui: Facebook, Seniūnijų internetiniai tinklapiai, švietimo įstaigų svetainės, skelbimai į renginius ir užsiėmimus Seniūnijų skelbimų lentose, skrajučių platinimas vietos bendruomenėse, pranešimai ir nuotraukos po įvykusių renginių miesto spaudoje. Informacija apie Bendruomenių centrų vykdomus projektus, mūsų manymu, yra pakankama.

IV.KITI PASTEBĖJIMAI

1. Kauno miesto savivaldybės tarybos 2018-07-24 sprendimo Nr. T-383 35.4 punktas numato, kad projektų vykdytojai privalo užtikrinti, kad visi su Priemonės įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Audito metu peržiūrėjus atrinktus vykdytus projektus, pastebėta, kad atskirais atvejais projektų vykdytojai (4) nesivadovavo aukščiau nurodyto 35.4 punkto reikalavimais, t. y. atliekamo audito metu nepateikė dokumentų, įrodančių, kad vykdė viešuosius pirkimus ir kitas su jais susijusias procedūras. Tai rodo, kad Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyrius nevykdė viešųjų pirkimų kontrolės, todėl Bendruomenėms skirtos lėšos atskirais atvejais ne visada naudojamos taupiai.

Rekomenduojame Nevyriausybinėms organizacijoms ir Bendruomenių centrams ateityje vykdant projektus ir siekiant projektams skiriamų lėšų efektyvaus ir skaidraus panaudojimo, pasitvirtinti Viešųjų pirkimų taisykles ir jomis vadovautis, vykdant prekių ir paslaugų pirkimus, o Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui vykdyti viešųjų pirkimų kontrolę.

2. Atliekant auditą, buvo atkreiptas dėmesys, kad dalis Bendruomenių, vykdančių 2018 – 2019 metų projektus, visą ar didesnę skirtų lėšų dalį panaudojo Kalėdinių ir naujametinių švenčių organizavimui. 2018 metais kalėdiniams ir naujametiniams renginiams organizuoti buvo panaudota iš viso 39265 Eur, iš jų nevertinome 11052 Eur lėšų, skirtų socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams, 2019 metais kalėdiniams ir naujametiniams renginiams organizuoti buvo panaudota iš viso 35085 Eur, iš jų nevertinome 11426 Eur lėšų, skirtų socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams. *Mūsų nuomone, išplėstinės seniūnaičių sueigos, atrinkdamos projektus Priemonei įgyvendinti, turėtų labiau įsigilinti į teikiamų svarstyti projektų turinius ir įvertinti, ar tikslinga finansuoti projektus ar jų dalį, susijusią su kalėdinių ir naujametinių renginių organizavimu, kadangi šventiniu periodu mieste vyksta pakankamai*

nemokamų renginių miesto visuomenei ir svečiams. Rekomenduojame lėšas, kurias bendruomenės panaudojo šventinių renginių organizavimui 2018-2019 metais (51872 Eur - be 22478 Eur panaudotų socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams), ateityje skirti kitokio pobūdžio projektams, tenkinantiems socialinius gyvenamųjų vietovių bendruomenių narių (gyventojų) poreikius.

Savivaldybės kontrolierė	Žana Gasparavičienė
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresn. patarėja	Vilija Sutkuvienė
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos patarėja	Diana Grabliauskienė

1 priedas

Veiklos audito ataskaitoje „2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ įgyvendinimo Kauno miesto savivaldybėje“ pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimas (Subjekto numatytos priemonės)	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui kreiptis į Savivaldybės administracijos direktorių dėl galimybių trumpinti projektų vertinimo procedūras, dėl paraiškų reikalavimų supaprastinimo. (žr. Ataskaitos III d.).	Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui		Iki 2020 metų vykdomos programos Projektų atrankos konkurso paraiškų teikimo pradžios
2.	Savivaldybės administracijai atsižvelgti į projektų vykdytojų pastebėjimus, pasiūlymus ir, esant galimybėms, kreiptis į LR Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją pateikiant siūlymus paankstinti veiklų finansavimą (Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasirašyta tik 2019 m. birželio mėnesį), patvirtinto Priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašo galiojimo laiką tęsti, nekeičiant jo kasmet. (žr. Ataskaitos III d.).	Savivaldybės administracijai		Iki 2020 metų vykdomos programos Projektų atrankos konkurso paraiškų teikimo pradžios
3.	Savivaldybės administracijos Teisės ir konsultavimo skyriui imtis priemonių, kad iš Projekto vykdytojo būtų išieškotos netinkamai panaudotos valstybės biudžeto lėšos. (žr. Ataskaitos III d.).	Savivaldybės administracijos Teisės ir konsultavimo skyriui		Iki 2020 metų vykdomos programos Projektų atrankos konkurso paraiškų teikimo pradžios

4.	Projektų vykdytojams ateityje ruošiant sutartis su paslaugų teikėjais vadovautis Apraše nurodytais įkainiais, o Savivaldybės administracijos darbuotojams, atsakingiems už Priemonės įgyvendinimą Savivaldybėje, atidžiau kontroliuoti projektų faktines išlaidas patvirtinančius dokumentus. (žr. Ataskaitos III d.).	Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui		Iki 2020 metų vykdomos programos Projektų atrankos konkurso paraiškų teikimo pradžios
5.	Nevyriausybinėms organizacijoms ir Bendruomenių centrams ateityje vykdant projektus ir siekiant projektams skiriamų lėšų efektyvaus ir skaidraus panaudojimo, pasitvirtinti Viešųjų pirkimų taisykles ir jomis vadovautis, vykdant prekių ir paslaugų pirkimus, o Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui vykdyti viešųjų pirkimų kontrolę. (žr. Ataskaitos III ir IV d.).	Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui		Iki 2020 metų vykdomos programos Projektų atrankos konkurso paraiškų teikimo pradžios
6.	Ateityje lėšas, kurias bendruomenės naudojo šventinių renginių organizavimui, ateityje skirti veikloms, tenkinančioms socialinius gyvenamųjų vietovių bendruomenių narių (gyventojų) poreikius. (žr. Ataskaitos IV d.).	Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyriui		Iki 2020 metų vykdomos programos Projektų atrankos konkurso paraiškų teikimo pradžios

2 priedas

Duomenų rinkimo metodai ir vertinimo kriterijai

Atliekant auditą buvo vertinama informacija, duomenys ir dokumentai, susiję su Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių centrų veikla vykdant 2017-2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimą Kauno miesto savivaldybėje.

Atliekant auditą susipažinta su vidaus kontrole, įvertinta kaip laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, vykdant projektus bei įvertinti galimi rizikos veiksniais, susiję su vykdomais projektais, išanalizuotas Valstybės lėšų panaudojimas, susipažinta su visuomenės informavimu vykdant projektus, atlikta Projektų įgyvendinimo ir kriterijų įvykdymo metinių ataskaitų apžvalga.

Audito įrodymai gauti naudojant tokius duomenų rinkimo metodus: dokumentų peržiūros, pokalbio, paklausimo. Audito procedūros atliktos naudojant tokius duomenų vertinimo metodus: skaičiavimo, patikrinimo.

Audito klausimai		**Vertinimo kriterijai**
1 lygmens klausimas	**2 lygmens klausimai**	
Ar 2018-2019 m. vykdant 2.3 priemonės "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimą Kauno miesto savivaldybėje bendruomenėms skirtos valstybės biudžeto lėšos panaudotos teisėtai (ar vadovaujamasi teisės aktų nuostatomis)?	Ar vykdant 2.3 priemonę vidaus kontrolės sistema yra pakankama?	Priemonei įgyvendinti Savivaldybėje taikomos vidaus kontrolės procedūros veikia, tačiau laiko klausimu ir žmogiškųjų išteklių požiūriu jos yra perteklinės. Įvertinus kaip vykdomi Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su vykdomos 2.3 priemonės "Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse" įgyvendinimu, pastebėta, kad išplėstinės seniūnaičių sueigos vertina ir priima sprendimus dėl projektų atrankos, o seniūnai - tikrina, ar finansavimą projektui įgyvendinti gavęs projekto vykdytojas, laikosi sutartyje nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų, prireikus atlieka projekto įgyvendinimo ir projekto vykdytojui pervestų tikslinių valstybės biudžeto lėšų panaudojimo ir atsiskaitymo už jas patikrinimą ir apie patikrinimo rezultatus informuoja išplėstinę seniūnaičių sueigą. Iš aukščiau išdėstyto seka, kad valstybės biudžeto lėšų projektų vykdymui, panaudojimo kontrolė yra pakankama.
	Ar Bendruomenės 2018-2019 m. tinkamai panaudojo skirtas valstybės biudžeto lėšas	-Asociacija „Rotušės aikštės draugija", įgyvendinant projektą „Šv. Mikalojaus dienos šventė", tinkamai nepagrindė projekto vadovo 1040 Eur išlaidų (nesivadovauta 2018-07-24 Kauno savivaldybės tarybos

Audito klausimai		Vertinimo kriterijai
1 lygmens klausimas	2 lygmens klausimai	
	vykdomų projektų įgyvendinimui?	patvirtinto sprendimo Nr. T-383 29.1.1 punktu - „tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos projekto vadovo darbo užmokestis, įskaitant gyventojų pajamų mokestį ir socialinio draudimo įmokas į Garantinį fondą". Taip pat Darbdavys, šiuo atveju Asociacija, sudariusi rašytinę darbo sutartį su projekto vadove, nepranešė apie tai Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai iki numatytos darbo pradžios). Savivaldybės administracijos darbuotojai, atsakingi už projektų vykdymo priežiūrą, nustatę minėtą neatitikimą teisės aktams, vykdė elektroninį susirašinėjimą su Asociacija. 2019 metų liepos mėnesį Savivaldybės administracijos Centro seniūnija raštu kreipėsi į Asociaciją dėl įsipareigojimų įgyvendinimo pagal 2018-11-08 sutartį Nr. SRB-0608, kadangi projekto vykdytojas vis dar nebuvo gražinęs netinkamai panaudotų lėšų. Šiame rašte buvo raginama kuo skubiau grąžinti tinkamai nepagrįstas išlaidas, kitu atveju numatant kreiptis į teismą LR Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Pažymime, kad iki audito pabaigos netinkamai panaudotos valstybės lėšos (1040 Eur) nebuvo grąžintos, o savivaldybės administracija nesiėmė reikiamų veiksmų dėl minėtų lėšų grąžinimo teisės aktų nustatyta tvarka. -Labdaros fondas Petrašiūnų bendruomenės centras (toliau – Bendruomenės centras) 2019 metais vykdė projektą "Palemonas ir Petrašiūnai jungiasi sociokultūrinėms veikloms". Projekto vertė – 8200,0 Eur. Pastebėta, kad projekto vykdymo metu Bendruomenės centras 2019 m. spalio 18 dieną sudarė Paslaugų teikimo sutartį dėl Bendruomenės centro choro veiklos organizavimo, teikiant šią paslaugą 40 valandų per savaitę nuo 2019 metų spalio 21 dienos iki 2019 metų gruodžio 21 dienos. Visa sutarties kaina – 1130,0 Eur (t.y., mūsų paskaičiavimais, 32 Eur/val.). Peržiūrėjus pirminius dokumentus nustatyta, kad Paslaugos teikėjui Bendruomenės centras banko pavedimu išmokėjo 960,50 Eur ir 169,50 Eur pravedė Valstybinei mokesčių inspekcijai prie LR Finansų ministerijos. Pažymime, kad Savivaldybės tarybos Aprašo 29.2.3.1 p. numato, kad išlaidos paslaugoms, teikiamoms pagal atlygintinų paslaugų sutartis turi sudaryti ne daugiau kaip 25 Eur/val. Bendruomenės centras, apsprendęs sutartinę kainą už suteiktas paslaugas, viršijo Apraše numatytą valandinį įkainį ir tuo būdu paslaugos teikėjui už suteiktas paslaugas sumokėjo 247,0 Eur daugiau. Rekomenduojame ateityje

Audito klausimai		Vertinimo kriterijai
1 lygmens klausimas	2 lygmens klausimai	
		ruošiant sutartis su paslaugų teikėjais vadovautis Apraše nurodytais įkainiais.
	Ar Bendruomenės 2018-2019 m. taupiai naudoja valstybės biudžeto lėšas, skirtas projektams vykdyti?	-Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto aprašo 29.2.3.1. nurodyta, kad teikiamoms pagal atlygintinų paslaugų, autorines sutartis gali būti mokama ne daugiau kaip 25 Eur už 1 valandą. Patikrinus, kaip laikomasi šio reikalavimo pastebėta, kad VšĮ „Gerumo rankos" 2018 metais vykdydama projektą „Garsinkime Kauną-veikdami kartu" sudarė tris paslaugų teikimo sutartis su psichologu, koučingo treneriu ir anglų kalbos mokytoju dėl paslaugų teikimo. Sutartyse numatytos paslaugos įvertintos po 400 Eur, nenurodant jose suteikiamos paslaugos valandinio įkainio. Auditorėms pateiktose sąskaitose faktūrose yra nurodytas suteiktų paslaugų kiekis vienetais- 10 vnt., kur vienos paslaugos kaina - 40 Eur, iš viso – 400 Eur. Pažymime, kad nenurodžius sutartyse ir sąskaitose faktūrose valandinio įkainio ir valandų skaičiaus, atsiranda permokos rizika, atsiskaitant už suteiktas paslaugas, todėl ateityje sudarant sutartis rekomenduojame jose nurodyti suteikiamos paslaugos valandinį įkainį. -Kauno Žemųjų Šančių bendruomenė 2019 metais vykdė projektą "Balzaminė Kalėdų tuopa", kurio įgyvendinimui buvo skirta 5290,0 Eur. Projektui vykdyti buvo kviečiami savanoriai, su kuriais Bendruomenė sudarė Savanoriškos veiklos sutartis. Pastebėta, kad sudarytose sutartyje numatyta savanoriams kompensuoti maitinimo išlaidas 25,0 Eur asmeniui per dieną jiems dirbant po 5 valandas. Iš projektui skirtų lėšų savanorių maistpinigiams buvo sumokėta 350,0 Eur. Savivaldybės tarybos Aprašo 29.2.6 p. numato išlaidas (tame tarpe ir maitinimo) savanoriškai veiklai organizuoti Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme nustatyta tvarka. To paties aprašo 29.2.3.2 p. numatyta, kad projekto įgyvendinimo išlaidos maitinimo paslaugoms turi būti ne daugiau kaip 8 Eur 1 asmeniui per dieną. Todėl, mūsų nuomone, savanoriams skirti maistpinigiai neturėtų būti didesni nei maitinimo paslaugoms nustatyta 8 Eur suma.
	Ar Bendruomenės, vykdydamos projektus, vadovaujasi Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis ?	Kauno miesto savivaldybės tarybos 2018-07-24 sprendimo Nr. T-383 35.4 punktas numato, kad projektų vykdytojai privalo užtikrinti, kad visi su Priemonės įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Audito metu peržiūrėjus atrinktus vykdytus projektus, pastebėta, kad atskirais atvejais projektų

Audito klausimai		Vertinimo kriterijai
1 lygmens klausimas	**2 lygmens klausimai**	
		vykdytojai (4) nesivadovavo aukščiau nurodyto 35.4 punkto reikalavimais, t. y. atliekamo audito metu nepateikė dokumentų, įrodančių, kad vykdė viešuosius pirkimus ir kitas su jais susijusias procedūras. Tai rodo, kad Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, analizės ir programų valdymo skyrius nevykdė viešųjų pirkimų kontrolės, todėl Bendruomenėms skirtos lėšos atskirais atvejais ne visada naudojamos taupiai.
	Ar informatyviai pristatomi Bendruomenių 2018-2019 m. vykdomi projektai?	Pagrindiniai Bendruomenių centrų sklaidos kanalai vykdant projektus visuomenės supažindinimui: Facebook, Seniūnijų internetiniai tinklapiai, švietimo įstaigų svetainės, skelbimai į renginius ir užsiėmimus Seniūnijų skelbimų lentose, skrajučių platinimas vietos bendruomenėse, pranešimai ir nuotraukos po įvykusių renginių miesto spaudoje. Informacija apie Bendruomenių centrų vykdomus projektus, mūsų manymu, yra pakankama.
	Ar Bendruomenės įgyvendino vykdomų projektų 2018-2019 metais veiklas ir vertinimo kriterijus	Audito metu peržiūrėjus Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių, vykdančių projektus Projektų įgyvendinimo ir kriterijų įvykdymo metines ataskaitas, pastebėta, kad vykdytų projektų veiklos buvo pilnai įgyvendintos, tačiau projektų vykdytojai atkreipė dėmesį į problemas kilusias iki projektų ir projektų įgyvendinimo metu. Jų manymu, projektų paraiškų priėmimas turėtų būti skelbiamas anksčiau (2018 metais kvietimai teikti paraiškas pradėti rugsėjo mėnesį, 2019 metais – rugpjūčio mėnesį), nes per mažai laiko lieka jų įgyvendinimui ir įvairovei, vykdomos programos turėtų startuoti žymiai anksčiau (Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartys pasirašomos tik rugsėjo – lapkričio mėnesiais), nuolat didėjantys reikalavimai projektams, projektams įgyvendinti skirtų lėšų vėlavimas, dėl ko projektai pradedami vykdyti vėliau nei planuota ir kt.